

Zakaj ni zabojujnikov za steklenice

Pišem vam v zvezi s članom »Nič več zabojujnika za steklenice«, objavljenem v vašem listu z dne 1. oktobra 1985, ki mi ne da miru. Mišlim, da je prava sramota za vse nas njegovo pretresljivo sporočilo:

– da je 80 let stara tovaršica skrbela in zbiralala odpadni papir in steklo celo razbijala, da ga je lahko odala (vsa čast ji)

– da je z velikim trudom morala snemati pokrovčke in aluminijaste objemke, ne da bi vedela, da se tudi ti odkupujejo (tudi jaz ne)

– da se je tega dela naveličala zaradi skrajne brezbriznosti in neodgovornosti tistih, ki so v zabojujnik metali celo cement...

Sedaj je zabojujnik, kot pišete, za steklenice celo ukinjen. Ukinjen pa je zaradi neodgovornega obnašanja tistih, ki naši družbi očitno želijo vse najslabše. Ne razumem, da takega vedenja ni mogoče odkriti, še manj razumem, da ni nikogar, ki bi se za zabojujnik zavzel in poskrbel, da bi vanj odlagali steklo. Še več! Taki zabojujniki bi morali biti v vsaki krajevni skupnosti in to ne samo za steklo, temveč tudi za papir, gumo, polivinil in druge odpadke. Vem, da je pred leti tako bilo in da so bili neslavno ukinjeni.

Ne samo zaradi odnosa do narave in okolja, temveč tudi zaradi nujnosti recikliranja odpadnih snovi, da jem pobudo vašemu uredništvu, da se zavzame in proči v okviru SZDL ponovno načine, da Dinos, Papir servis in sorodne delovne organizacije, vključno z Gospodarsko zbornico izpolnijo svojo dolžnost in ponovno organizirajo take zabojujnike

po vsej Ljubljani (da ne rečem Sloveniji). Organizirana osveščevalna »kampa« v kateri bi sredstva javnega obveščanja imela pomembno vlogo, bi bila gotovo uspešna. V to akcijo bi se vključili člani društev za varstvo okolja (prosto-

voljna združenja občanov) in z osebnim zgledom in ravnanjem prispevali k uspešnosti. V okviru družbene samozasčite pa naj bi take brezobzirneže, da ne rečem kaj gršega, na svojem območju odkrivali, sicer nam bodo lahko v prihodnosti podtikali še vse kaj hujšega, kot je cement in opeka.

ALENKA BIZJAK

Napisi iz leta 1945

Po Ljubljani je še nekaj napisov, ki so jih po stenah napisali borci 29. hercegovske divizije, ko so maja 1945 skupaj s slovenskimi enotami osvobodili Ljubljano. Tako je v Mikošičevi nasproti JAT napis »Napred hercegovci«, in na Prešernovi, nasproti Mladike, je bil napis »Mi nedomo Istre naše da je gaze fašisti«! (Tega zadnjega se, verjeli ali ne, spominjam še iz maja 1945, ko sem kot otrok prišel v Ljubljano, pr-

vi vtis iz Ljubljane, ki mi je ostal v spominu. Ne vem, ali je še tam.)

Te parole in seveda tudi druge iz tistih časov so gotovo dragocen dokument časa, zato bi jih bilo treba primereno obeležiti in v prvi vrsti zaščititi. Obeležiti morda s tablami, ki bi mimoidočemu pojasnile, za kaj gre.

Ne vem, morda je kaj takega že v načrtu. Vsekakor pa to predlagam.

SIMON PIRC

Ulični slapovi in vrelci vode

Ob vsakem deževju imamo v samem središču mesta nekaj slapov. Voda teče iz strešnih žlebov in odtočnih cevi na starih in celo novjših hišah v obliki večjih in manjših slapov na glave in dežnike, če hodimo ob hišah po hodnikih za pešce.

Obenem nam vre voda iz neštetihi hišnih peskolovcev na hodnikih tik ob zidovju, ker ni nikogar pri hiši, ki bi pravočasno očistil peskolovec, da bi voda lahko odtekala v cestno kanalizacijo.

Po tolikih letih obnove pa res ne bi smeli dopuščati, da se vse to dogaja v osrčju Ljubljane pred našimi očmi in pred očmi tujcev.

Videti je, da smo tudi tukaj do vseh upraviteljev hiš,

hišnikov in hišnih svetov vse preveč socialni in popustljivi. Verjetno je poleg dragih kleparskih storitev posredi tudi neodgovornost odgovornih organov, ki so zadalženi za redno vzdrževanje hiš.

Odgovorni vzdrževalni organi imajo sicer zelo težko nalogo. Toda če skrbimo za nova pročelja in obnove trgovinskih lokalov, bi morali skrbeti tudi vsaj za redno vzdrževanje strešnih žlebov, odtočnih cevi in peskolovcev.

Sedanje stanje gotovo ni v čast izgledu osrčja našega mesta. Ukrepi so neodložljivi, rešiti jih moramo vsaj do zimskega obdobja.

CIRIL STANIČ

Drugačne razmere kot na robu mesta

Skupina raziskovalcev na Višji šoli za socialne delavce je naredila raziskavo o življenjskih razmerah in družbenem položaju starejših občanov Ljubljane. Posebej so prikazani tudi podatki za občino Ljubljana Center.

Center je edina občina s povsem mestnim značajem, kar se odraža tudi na strukturi in življenjskem položaju občanov, starih nad 64 let. Za Ljubljano v celoti pa tudi za občino Center velja, da je njena populacija »stara«, tj. da je med prebivalci več kot 10 odstotkov ljudi, starih 65 let in več. V občini Center je teh celo blizu 19 odstotkov, kar je po vseh merilih zelo veliko. Večino te populacije sestavljajo ženske, ki jih je dve tretjini, podobno kot v drugih občinah.

Nekaj manj kot polovica celotne starejše populacije sestavljajo poročeni občani, večina drugih pa so ovdoveli. Vdov je precej več kot vdovcev. Za občino Center pa je še posebno značilen razmeroma visok odstotek samskih (18%), tj. občanov, ki niso bili poročeni.

Druga posebnost je, da imajo starejši krajani v Centru med vsemi ljubljanskimi občinami najboljše izobrazbeno strukturo. Blizu 40 odstotkov teh občanov ima več kot osnovno šolo. Največ je delovnih upokojencev (76%), saj ni kmetov, pa tudi gospodinj je nekaj manj. Prevladujejo upokojenci z delovno dobo nad 30 let, medtem ko jih je v drugih občinah precej s krajšim delovnim stažem. Ugodni izobrazbeni strukturi ustreza tudi dobra poklicna: kar 38 odstotkov je strokovnih in vodstvenih delavcev

(povprečje za Ljubljano je 20 odstotkov).

Zelo pomembno je vedeti, s kom živijo starejši občani in koliko je samih. Občina Center se od drugih razlikuje po tem, da je tu razmeroma malo občanov, ki žive s svojimi otroki oziroma pri njih (18%), v drugih občinah jih je več, npr. v Šiški kar 37 odstotkov. Skoraj polovica jih živi z zakoncem (46%), 25 odstotkov je samih. Ker je več občanov, ki nimajo svojih otrok, jih je tudi več, ki so v primeru potrebe odvisni od drugih ljudi ali od socialnih služb.

Posebnost občine Center so tudi slabše stanovanjske razmere starejših občanov. Več kot v drugih občinah jih živi v večnadstropnih hišah, v strnjeni mestni blokovni pozidavi, v višjih nadstropjih, tudi brez dvigal. V občini Moste-Polje živi v pritličju 67 odstotkov starejših občanov, v Centru le 24 odstotkov. V Centru jih je več kot drugod, ki imajo samo eno sobo (14 odstotkov), ali ki žive v najemniškem, ne lastniškem stanovanju.

Komunalna opremljenost stanovanj sicer ni najslabša, pa tudi ne najboljše. V občini Bežigrad je npr. več občanov, ki imajo kopalnico kot v občini Center. Telefon ima sicer 66 odstotkov anketiranih, kar je nad ljubljanskim povprečjem, a tudi tu poseka občino Center občina Bežigrad, kjer je čez 70 odstotkov starejših obča-

nov, ki imajo telefon. Čeprav je najpogostejša centralna kurjava, ki ji sledi klasične peči na trdo ali tekoče gorivo, je v tej občini precej stanovanj, kjer se ogrevajo z elektriko, več kot v drugih občinah.

Čeprav je večina občanov zadovoljnih s stanovanjem, jih je v Centru v primerjavi z drugimi občinami največ, ki niso zadovoljni (13%). Očitna in nesporna prednost bivanja v Centru je pač le bližina različnih ustanov.

Zdravstveno stanje je blizu ljubljanskega povprečja. Dobra četrtina občanov se počuti zdrave, 40 odstotkov je občasno bolnih, nadaljnja slaba četrtina bolnih in 8 odstotkov hudo bolnih. Več kot tri četrtine občanov nima težav pri hoji (77%), a ta odstotek je v drugih občinah višji. V Centru je več kot drugod takih občanov, ki so izjavili, da občasno gredo k zdravniku in manj takih, ki gredo le redko ali nikoli. Več jih je tudi, ki pravijo, da ne morejo več opravljati vsakdanjih opravil (16 odstotkov, povprečje za Ljubljano 12 odstotkov).

To kaže, da je v Centru več bolnih in bolnih kot v drugih občinah. Več kot v ostalih občinah jih je, ki so izjavili, da potrebujejo pomoč pri vsakdanjih opravilih (npr. pri pranju 36 odstotkov), pri kuhanju, pospravljanju, nakupovanju. Dvajset odstotkov anketiranih (več kot v ostalih občinah) želi organizirano pomoč.

Omejen obseg tega prikaza ne dopušča, da bi opisali še druge značilnosti življenjskih razmer starejših občanov. Raziskovalno poročilo pa je na razpolago na Višji šoli za socialne delavce.

BLAŽ MESEČ

KS Stara Ljubljana

Javna obravnava – V sodelovanju z delegati, družbenopolitičnimi organizacijami in organi krajevne samouprave smo kritično obravnavali povzetke predlogov samoupravnih sporazumov o temeljih planov SIS materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti v Ljubljani za srednjeročno obdobje 1986–1990. Pripombe so bile podane zlasti na akte stanovanjskega in komunalnega gospodarstva.

Planiranje – Svet KS se skupaj s komisijo za programsko načrtovanje razvoja KS aktivno vključuje v pripravo in usklajevanje planskih dokumentov razvoja krajevne skupnosti za obdobje 1986–1990. Vse organizacije združenega dela in obrtnike na našem terenu vabita, naj gradivo pregledajo in nanj podajo svoje pripombe oziroma dopolnitve. Le tako bomo lahko realizirali skupna hotenja, katerih odraz bo ustrezno pripravljen planski dokument o razvoju KS Stara Ljubljana v naslednjih petih letih.

Skupščina Združenja borcev NOV – Borci so imeli 20. decembra letno volilno skupščino. Združili so jo s praznovanjem 22. decembra – dneva JLA. V poročilu in razpravi so ugotovili, da so bili vse leto delavni. Aktivno so se vključevali v vse akcije, ki jih je vodila SZDL, še zlasti pa je treba pohvaliti njihovo sodelovanje v pripravah na volitve 1986.

Krajevna konferenca ZRVS – Redna letna konferenca je bila 19. decembra. Čeprav je število članov ZRVS majhno, so bili dokaj aktivni, kar se kaže še posebej na področju SLO in družbene samozasčite, narodne in civilne zasčite.

Aktivisti »Rdečega križa« pred Novim letom – Dogovorili so se, da bodo ob Novem letu izkazali posebno pozornost starejšim občanom, zlasti pa bolnim in tistim, katerih finančni mošnjiček postaja vedno tanjši. Obiskali jih bodo na domu. Pri tem seveda ne bodo pozabili na krajane, ki jesen svojega življenja preživljajo v domovih ostarelih občanov.

Dedek Mraz bo prišel – Društvo prijateljev mladine je sklenilo, da se bo tudi letos dedek Mraz na svoji poti ustavil v naši krajevni skupnosti in obdaril najmlajše. Zato se je odbor DPM že sestal in pripravil podroben program.

SILVA ŠUC

KS Nove Poljane

Krajevna organizacija ZRVS Nove Poljane je na svoji volilno-programski konferenci 26. novembra razvila tudi svoj prapor. Razvitje prapora so omogočile delovne organizacije, ki imajo sedež na

področju krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije v KS in krajevna skupnost Nove Poljane. Prapor je novemu predsedniku ZRVS Francu Vrhovcu predal predsednik sveta KS Tomaž Jereb.

TZ

KS Ledina

Proslava dneva JLA – Na proslavi v počastitev dneva oboroženih sil, ki jo je priredila organizacija ZRVS Ledine in Tabora, so v kulturnem programu sodelovali učenci OŠ Ledina ter mladina obeh KS in Doma učencev. Proslave so se udeležili tudi rezervni vojaške starešine vseh tistih KS v naši občini, ki niso organizirali svojih proslav. Ob tej priložnosti so za aktivno delo in širjenje ter krepitev sistema SLO in DS, pomoč pri izobraževanju in sodelovanju v Komiteju za SLO in DS v krajevni skupnosti ter za uspešno delo na področju podružbljanja SLO ter DS podelili posebna priznanja. Med drugimi je dobila priznanje OŠ Ledina, medaljo za doseženo drugo mesto na občinskem tekmovanju z vojaško pištolo pa Peter Klemenc.

T. P.

Dedek Mraz – Kot vsako leto je tudi letos DPM KS Ledina pripravilo za najmlajše krajane novoletno prireditev z obiskom dedka Mraza. Polna telovadnica otrok na OŠ Ledina je z navdušenjem spremljala glasebni program Andreja Šifrerja, razveselili pa so se tudi dedka Mraza in njegovega zvrhanega koša darilc.

Priznanja pripadnikom NZ – Ob zaključku leta so se dne 17. 12. 1985 zbrali načelniki in namestniki načelnikov NZ iz OZD in KS, s katerimi ima krajevna skupnost sklenjen poseben samoupravni sporazum za delovanje narodne zasčite. Pogovorili so se o sedanjem, predvsem pa o bodočem sodelovanju na tem področju. Ob tej priliki je komite za SLO in DS KS podelil priznanja štirim pripadnikom NZ za najboljše dosežene rezultate v strelskem tekmovanju z vojaško pištolo.